

Yttrande över betänkandet Skolans dokument - insyn och sekretess

U2011/5355/S

Sammanfattning

Skolinspektionen tillstyrker utredningens förslag att uppgifter om en enskilds personliga förhållanden i skriftliga individuella utvecklingsplaner (IUP) och åtgärdsprogram ska sekretessskyddas med ett omvänt skaderekvisit. Däremot avstyrker Skolinspektionen förslaget att undanta beslut i åtgärdsprogram från denna ordning.

Förslaget att samma sekretessnivå ska gälla för uppgifter inom den särskilda elevstödande verksamheten i övrigt som inom elevhälsan tillstyrks. Det finns skäl att ytterligare utreda om den förstärkta sekretessen inom skolan kan få negativa konsekvenser när det gäller skolans samverkan med externa aktörer, och i så fall hur dessa oönskade effekter kan minimeras.

7.2 Överväganden och förslag

Det är Skolinspektionens erfarenhet att det finns ett behov av att förtydliga rättsläget när det gäller sekretesskydd för uppgifter i IUP och åtgärdsprogram för att dessa ska tillämpas fullt ut så som det är tänkt, dvs. som verktyg för att stödja elevens utveckling i förhållande till utbildningens målen. Inom ramen för den regelbundna tillsynen och i handläggningen av anmälningsärenden tar Skolinspektionen del av enskilda elevers individuella utvecklingsplaner och åtgärdsprogram. Att det inte sällan rör sig om elevnära uppgifter av mycket personlig och känslig karaktär talar för ett starkt sekretesskydd. Det är naturligt att de ökade kraven på dokumentation på individnivå inom skolan följs av ett motsvarande skydd för den enskildes integritet. Skolinspektionen tillstyrker därför utredningens förslag att uppgifter om en enskilds personliga förhållanden som förs in i IUP eller åtgärdsprogram ska omfattas av en sekretessregel med

omvänt skaderekvisit. I sammanhanget bör framhållas att det förstärkta sekretesskyddet inte ska tas till intäkt för någon innehållsmässig förändring av dokumenten. Även fortsättningsvis ska Skolverkets allmänna råd på området, till exempel de allmänna råden från 2008 om den individuella utvecklingsplanen, ge vägledning till rektorer och lärare vid utformningen av dokumenten.

Skolinspektionen avstyrker dock att slutet i beslutet i åtgärdsprogram skulle undantas från det förstärkta sekretesskyddet. Med tanke på den centrala roll som IUP och åtgärdsprogram har i skollagstiftningen när det gäller enskilda elevers kunskapsutveckling, bör målsättningen vara att sekretessregleringen utformas på ett så tydligt sätt som möjligt. Starka önskemål om en tydligare och enklare sekretessreglering har också framförts från skolans personal. I det perspektivet är det olyckligt med det nu föreslagna undantaget från huvudregeln om ett omvänt skaderekvisit. En annan, mer praktisk, invändning är att det finns stora skillnader i utformningen av åtgärdsprogram. Eftersom det saknas en standardiserad struktur och utformning av åtgärdsprogram skulle det, med den föreslagna regleringen, inte på något sätt vara givet vilka uppgifter som skulle falla inom respektive utanför det sekretessbelagda området. Någon form av standardisering av åtgärdsprogrammets struktur och utformning skulle krävas för att regleringen ska bli praktiskt tillämpbar, exempelvis genom att Skolverket utfärdar allmänna råd i frågan.

För Skolinspektionens tillsynsverksamhet gäller en sekretessbestämmelse med rakt skaderekvisit. Det innebär att olika skaderekvisit skulle komma att gälla för uppgifter i IUP och åtgärdsprogram beroende på om de finns inom skolväsendet eller hos Skolinspektionen. Det finns skäl att utreda om denna diskrepans bör undanröjas.

8.7 Konsekvenser för ett omvänt skaderekvisit för utlämnande av uppgifter

I likhet med utredningen ser Skolinspektionen flera fördelar med att låta samma sekretessnivå gälla för uppgifter inom elevhälsan och i den särskilda elevstödande verksamheten i övrigt. En sådan harmonisering skulle förstärka sekretesskyddet för eleverna och underlätta arbetet med IUP och åtgärdsprogram. Förslaget skulle också underlätta samverkan mellan de olika yrkesgrupperna inom skolan, vilket är mycket positivt.

När det gäller skolans samverkan med externa aktörer bör det utredas vilka möjligheter som finns för att se till att samverkan inte hindras av det föreslagna förstärkta sekretesskyddet. Att skolan vid behov samverkar med exempelvis polisen är mycket betydelsefullt.

10.6.3 Sekretessen för uppgifter i utredningen

Skolinspektionen ser det som positivt att en sekretessreglering föreslås som tar sikte på uppgifter i ärenden om mottagandet i grundsärskola. Eftersom det inte är självklart att ett rakt skaderekvisit ska gälla i detta sammanhang, hade det varit önskvärt att utredningen förde ett resonemang kring valet av sekretessnivå (rakt eller omvänt skaderekvisit).

I den slutliga handläggningen av detta ärende har inspektionsdirektören Marie-Hélène Ahnborg och chefsjuristen Marie Axelsson deltagit.

Ann-Marie Begler
Generaldirektör

Linda Helgeby
Föredragande